

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-120

5.2.2025

Fremtind Forsikring AS

Motorvogn

Kollisjon – høy hastighet og forbikjøring – fal. §§ 4-9 og 4-14.

Sikrede kollidert 12.4.23 med en semitrailer. Foretaket mottok politidokumenter 10.5.23 og varslet sikrede 31.5.23 om at det vurderte å avkorte erstatningen fordi to vitner hadde forklart at han kjørte forbi dem i meget høy hastighet, og ett av dem også hadde fortalt at han hadde kjørt slalåm. Etter at foretaket hadde mottatt oppdaterte politidokumenter 6.6.23 og 19.6.23, informerte det sikrede 7.9.23 om at det reduserte erstatningen med kr 100 000 fordi han hadde opptrådt grovt uaktsomt, og det viste igjen til forklaringer fra de to nevnte vitnene. Sikrede var uenig i at ulykken skyldtes grov uaktsomhet fra hans side, og hevdet at avkortningen uansett var for høy. Nemnda bemerket innledningsvis at foretaket hadde reklamert uten ugrunnet opphold og viste til at foretaket hadde reklamert før saken var endelig avklart i rettsapparatet. Nemnda kom videre til at sikrede hadde opptrådt grovt uaktsomt og viste til at kombinasjonen av høy hastighet og flere forbikjøring uten tilstrekkelig oversikt skapte en markert risiko for skade. Nemnda hadde ingen bemerkninger til avkortningens størrelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om foretaket kan avkorte kr 106 000 pga. grov uaktsomhet, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-9.

Sikredes bil ble påført skader ved en trafikkulykke 12.4.23. Sikrede ga 19.4.23 følgende forklaring om hendelsesforløpet:

Den 12.04.23, cirka kl 20.00 kjørte jeg på E6 retning På et tidspunkt mellom H..krysset og T..krysset skal jeg bytte fra midtre til høyre kjørefelt. Det var en lastebil i høyre kjørefelt som må ha vært i blindsonen min. Under feltskiftet traff jeg lastebilen. Heldigvis gikk det å styre bilen til høyre side av motorveien. Det dukket opp masse feilmeldinger på bilen, og det var ikke mulig å kjøre bilen videre. Bergingsbil ble tilkalt

Foretaket anmodet om politidokumenter, som ble mottatt 9.5.23, 6.6.23 og 16.6.23. Ifølge politidokumentene ble sikredes førerkort beslaglagt på stedet.

Foretaket informerte 31.5.23 sikrede om at det vurderte å redusere hans erstatning:

Politiet tok ikke avhør på stedet, men to vitner forklarte at du kjørte forbi dem i meget høy hastighet, og et av dem fortalte også at du kjørte slalåm.

I den forbindelse må vi informere deg om at vi vurderer delvis eller full avkortning (redusert erstatning) etter bestemmelsen om grov uaktsomhet i forsikringsavtaleloven § 4.9 annet ledd, samt regress for skaden på lastebilen etter tilsvarende bestemmelse i bilansvarsloven § 12.

Vi har bedt politiet om oppdatert rapport som også inneholder senere avhør med deg.

I mellomtiden ber vi deg om kommentar/nærmere forklaring, samt skisse som viser hvordan og i hvilken fil/hvilke filer du kjørte forbi de andre bilene før kollisjonen med lastebilen, om mulig i to eller tre faser.

Skissen kan du tegne på hvitt ark og legge ved som bilde eller scan.

Sikrede ga 5.6.23 følgende kommentarer:

Jeg kjenner meg ikke igjen i forklaringene i det hele tatt, det høres helt feil ut. Jeg har forsøkt å skissere, men det blir for kronglete, så det får jeg ikke til.

Det var rundt kl 20 på kvelden, fint vær og tørt føre. Moderat trafikk. Det var ingen "slalåm" kjøring. Jeg kan huske å ha ligget først i høyre fil en stund, og da hadde jeg litt høyere fart enn resten av trafikken. Deretter gjorde jeg filskifte over til midtre fil, og kjørte der i en stund, før ulykken oppstod.

Foretaket informerte 7.9.23 sikrede om at det ville redusere erstatningen fordi han hadde opptrådt grovt uaktsomt. Det informerte også om hans klagemuligheter og ga bl.a. følgende begrunnelse for sin avgjørelse, herunder om erstatningens størrelse:

Etter forsikringsavtaleloven § 4-9 kan du få redusert erstatning eller erstatningen kan falle bort hvis du har opptrådt grovt uaktsomt.

Ifølge to vitner har du kjørt i meget stor hastighet, og ifølge et av vitnene dessuten i slalåm før du kolliderte med lastebil som kjørte rett frem i fil til høyre for deg.

Vi har lagt til grunn at du har opptrådt grovt uaktsomt og det er derfor grunnlag for å redusere erstatningen.

Vi har vurdert om vi skal avkorte erstatningen i sin helhet samt kreve regress for skaden på lastebilen som vi skal betale under ansvarsforsikringen, ikke minst da du ifølge politirapportene hadde tidligere trafikkaker med straffereaksjoner, og da reparasjonskostnad 558.848 kr. var en god del over bilens verdi 445.147 kr.

Etter helhetsvurdering der vi også har lagt vekt på sosiale forhold har vi nå besluttet at vi likevel kun reduserer erstatningen med 100.000 kroner.

Erstatningen blir da markedsverdi 445.147 kr. - egenandel 6.000 kr. - avkortning 100.000 kr. = 339.147 kr.

Dette vil i sin helhet gå til panthaver da dette beløpet er under restlånet på ca. 390.000 kr.

Da vi skal selge vraket videre til bilopphugger som delebil, må vi imidlertid i første omgang trekke restverdi 56.680 kr. Dette beløpet vil bli etterbetalt til panthaver når du har bekreftet salgsmeldingen som vi sender gjennom vegvesen.no (innlogging med bank-id).

Sikredes advokat anførte 7.11.23 at bilens verdi var over kr 500 000, men det ble avvist av takstmannen, som oppjusterte verdien til kr 473 125 inkl. avg. Foretaket sendte sikrede nytt tilbud basert på denne oppjustert verdien for bilen, og oppsummerte 8.1.24 saken slik:

1. Første verdivurdering var 445.147 kr., se vedlegg 2.
2. Etter å ha mottatt politidokument med dom avgjorde vi at vi avkorter skaden med 100.000 kr.
3. Vi skal selge vraket videre til bilopphugger, og restverdien var den gangen 56.680 kr., se vedlegg 2 igjen. Dette beløpet måtte vi tilbakeholde frem til vi får salgsmelding fra deg.
4. Vi har i september betalt verdi 445.147 kr. - avkortning 100.000 kr. - egenandel 6.000 kr. - restverdi 56.680 kr. = 282.467 kr. til panthaver DNB Finans.
5. Dette informerte vi om i epost til deg og din advokat 7.9.
6. Etter klage på verdivurderingen økte vi senere verdien til 473.125 kr., se vedlegg 1.
7. Vi økte avkortningen prosentvis, og kom da på 106.000 kr.
8. Ny erstatning i saken blir da 473.125 kr. - egenandel 6.000 kr. - avkortning 106.000 kr. = 361.125 kr.
9. Det er ikke lenger registrert pant i bilen, og vi kan da betale erstatning 361.125 kr. - betaling til DNB 282.467 kr. - ny restverdi 60.317 kr. (se vedlegg 1 igjen) = 18.341 kr. til deg.
- I den forbindelse ber vi om ditt aktuelle kontonr.
10. Ny restverdi 60.317 kr. betaler vi når du aksepterer salgsmeldingen som vi nå har sendt for tredje gang.
11. Vi bekrefter at du fortsatt kan klage både på verdien og på avkortningen, selv om du aksepterer salgsmeldingen.

Sikrede var uenig i verdivurderingen og klaget. Etter en lengre korrespondanse mellom partene betalte foretaket 16.5.24 et sluttoppgjør på kr 78 658 etter å ha mottatt sikredes kontonummer 6.5.24.

I en dom avsagt av tingretten 5.2.24 ble sikrede dømt for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3 til en bot av kr 12 000, subsidiært fengsel i tolv dager. Han ble fradømt retten til

å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på seks måneder, regnet fra 12.4.23, og dømt til å betale kr 1 000 i saksomkostninger. Følgende hitsettes fra rettens vurdering av "Skyldspørsmålet":

Retten vurderer at det er bevist ut over enhver rimelig tvil at tiltalte den 12. april 2023 ca. kl. 19.40 kjørte bil langs E6 mot D.... Retten har ved denne vurderingen lagt avgjørende vekt på forklaringen som tiltalte ga i rettsmøte i forbindelse med det midlertidige beslaget av førerkort, der han bekreftet at han var sjåfør av den aktuelle bilen.

Retten har videre funnet bevist ut over enhver rimelig tvil at tiltalte tok flere forbikjøringer i høyre felt i høy hastighet. Tiltalte forklarte i rettsmøtet angående førerkortbeslaget at han kjørte i høyre fil, men at han ikke holdt høy fart og ikke gjorde forbikjøringer. Ved bevisvurderingen har imidlertid retten lagt avgjørende vekt på forklaringene fra vitnene A... og K... som hver for seg observerte at tiltalte kom i svært høy hastighet og kjørte forbi bilene deres i høyre felt. Vitnet A anslo at hun selv kjørte i 100 km/t, og mente at tiltalte kom i en "sinnsyk" fart forbi henne. Da hun kom litt lengre sørover på E6, så hun at den samme bilen stod parkert foran en trailer og hadde vært involvert i en kollisjon. Da ringte hun politiet og varslet. Vitnet K... forklarte at tiltalte kjørte "veldig fort" og at det var "villmannskjøring". Han beskrev også at bilen kjørte "slalåm", ved å legge seg inn og så ut igjen mellom filene. Han valgte også å ringe politiet etter at han så at den samme bilen hadde kollidert.

Retten har også funnet bevist ut over enhver rimelig tvil at tiltalte kolliderte inn i en semitrailer slik at det oppsto materielle skader på begge biler. Ved denne vurderingen har retten lagt avgjørende vekt på forklaringen fra sjåføren av traileren, ..., som forklarte i retten at han hadde en tungt lastet bil og derfor kjørte under fartsgrensen i høyre felt.

Tiltalte ville kjøre forbi traileren og i forbindelse med forbikjøringen, kjørte han inn i biltrappen på siden av traileren slik at sidedøren på personbilen ble skadet. Retten har også lagt vekt på bilder fra åstedet, som viser skadene på traileren og personbilen.

Retten vurderer at det er bevist ut over enhver rimelig tvil at tiltalte har overtrådt regelen om at enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom i trafikken i vegtrafikkloven § 3. Det er da lagt vekt på at tiltalte gjorde forbikjøringer i høy hastighet i høyre felt, samt at han kolliderte inn i en trailer i forbindelse med en forbikjøring. Det er videre lagt vekt på at kjøringen førte til skader på to kjøretøy. Det objektive vilkåret for straff er derfor oppfylt.

Retten vurderer også at det subjektive vilkåret for straff er oppfylt. Det er tilstrekkelig å være uaktsom i overtredelsen av vegtrafikkloven for å domfelles. Retten vurderer at tiltaltes kjøreatferd var uaktsom da den var klart egnet til å forvolde fare og skade. Retten vurderer at tiltalte må ha forstått at han ikke kjørte i henhold til vegtrafikklovens § 3 da han kjørte med mye høyere hastighet enn resten av trafikken, og lå i høyre kjørefil, samt da han kjørte forbi en trailer og kolliderte inn i siden på denne.

På vegne av sikrede ble det 12.6.24 sendt en klage til Finansklagenemnda.

Sikrede bestrider at det er grunnlag for avkortning og anfører at avkortningen uansett er for høy og bør reduseres til kr 50 000. Skaden oppstod etter at han hadde foretatt flere forbikjøringer på E6 og havnet bak en semitrailer som kjørte under fartsgrensen fordi den var tungt lastet. Da han skulle kjøre forbi semitraileren, så han ikke lastebilen i sitt høyre speil fordi den var i blindsonen, og han kolliderte med semitraileren. Foretaket må sannsynliggjøre at han har medvirket til skaden, eller at skadeomfanget ble større som følge av grov uaktsomhet, noe som beror på en konkret helhetsvurdering, jf. Rt. 1989 s. 1318.

Sikrede hevder han har utvist alminnelig uaktsomhet, og hevder det forhold at han ikke så lastebilen i blindsonen ikke tilsier at han utviste grov uaktsomhet. Det må i vurderingen ses hen til bilens hastighet, fartsgrensen på stedet, vær- og føreforholdene, samt evt. medvirkende årsaksfaktorer, jf. LA-2023-22146. En fartsoverskridelse på 20–30 km/t vil ikke nødvendigvis utgjøre et markant avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte, jf. LB-2018-127971. Det foreligger ingen direkte vitneobservasjoner av kollisjonen eller andre tekniske beviser som belyser bilens hastighet på kollisjonstidspunktet, og det kan derfor ikke fastslås om hastigheten var betydelig høyere enn fartsgrensen på 90 km/t. Det kan derfor ikke trekkes sikre konklusjoner om evt. ansvar, og om han

utførte trafikkfarlige manøvrer ved kollisjonstidspunktet. Vitneobservasjonene gir ikke tilstrekkelig informasjon til å klargjøre om andre biler i nærheten kan ha påvirket hans mulighet til å bremse eller manøvrere fritt, eller om det fantes faktorer som hindret ham fra å foreta nødvendige unnvikelsesmanøvrer. Pga. mangel på andre tekniske bevis kan det ikke vurderes om ulykken kunne vært unngått om han hadde kjørt med lavere hastighet. Veiforholdene er heller ikke belyst, og det er usikkert om det er årsakssammenheng mellom en evt. høy hastighet og kollisjonen.

Forsikringsforetaket anfører at det er grunnlag for avkortning med kr 106 000 pga. grov uaktsomhet, jf. fal. § 4-9 annet ledd. Sikrede kjørte veldig fort, og andre bilister, som holdt fartsgrensen på 90–100 km/t, omtalte hastigheten som villmannskjøring. Ett vitne hadde aldri sett en bil kjøre så fort, og det kan være snakk om hastigheter på 150 km/t, og trolig også høyere, noe som må anses sterkt klanderverdig. I tillegg kjørte sikrede slalåm mellom kjøretøy og foretok ulovlige forbikjøringer i høyre felt. Selv ved mindre fartsovertredelser, som i LB-2018-127971, der kjøretøyet hadde holdt 83 km/t i en 60-sone, vil kjøringen kunne bli vurdert som grovt uaktsom. I denne saken er det tale om særlig høy fart, særlig uforsvarlig kjøring og mange trafikanter og dermed stort skadepotensial. Det er ut fra nevnte forklaringer vanskelig å se for seg hvordan kjøringen kunne vært stort verre. Den anses for sterkt klanderverdig, og det er årsakssammenheng mellom kjøringen og etterfølgende hendelse. Den eneste forklaringen på at sikrede kjørte inn i siden på en trailer på en oversiktlig og god europavei, er at han kjørte aggressivt uten å se seg for eller ha omtanke for omgivelsene. At skadefølgen ikke ble mer alvorlig, herunder personskader på passasjer og andre bilister, må anses for flaks. Det er avkortet kr 106 000 av en erstatning på kr 473 125, noe som utgjør litt over 22 %. Foretaket mener avkortningen er i tråd med praksis. Det viser til at det i LB-2018-127971 ble avkortet 35 % for en mindre fartsovertredelse inn i en rundkjøring.

Foretaket hevder det har vært kontinuerlig aktivitet i saksbehandlingen. I sikredes forklaring 19.4.23 var det ingenting som tilsa at han hadde opptrådt på måten han hadde gjort. Foretaket mottok politirapport 10.5.23, varslet sikrede 31.5.23 om avkortning og mottok oppdaterte politidokumenter 19.6.23 etter å ha purret 15.6.23. Dokumentene var på 101 sider, herunder flere vitneforklaringer og et komplekst hendelsesforløp. Foretaket diskuterte saken i juli og august, men ferieavviklingen tilsa at det tok noe lenger tid enn normalt, og dessuten var det nødvendig å ha dialog med panthaver av kjøretøyet. Foretaket ble først kjent med sakens faktiske forhold 19.6.23, idet innledende politidokumenter kun ga en mistanke, som var foranledningen til at sikrede ble varslet. Foretaket hadde først i slutten av juni et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å vurdere avkortningen sett hen til at saken dreide seg om uredelige og svært klanderverdige forhold, omfattende bevis, panthaver involvert og annet, noe som tilsa at foretaket måtte ha tilstrekkelig tid til å foreta undersøkelser og vurderinger, jf. Rt. 2013 s. 1235.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan avkorte med kr 106 000 i sikredes erstatningsoppgjør, jf. fal. § 4-9, herunder om foretaket har varslet i samsvar med fal. § 4-14.

Nemnda ser først på spørsmålet om foretaket har oppfylt sin varslingsplikt etter fal. § 4-14:

Hvis forsikringsforetaket vil gjøre gjeldende at det etter en av reglene i dette kapitlet er helt eller delvis fri for ansvar eller har rett til å si opp forsikringen, skal det i et skriftlig dokument gi forsikringstakeren eller sikrede beskjed om sitt standpunkt. Beskjeden skal gis uten ugrunnet opphold etter at foretaket ble kjent med det forhold som medfører at regelen kan anvendes. I denne forbindelse skal foretaket også gi orientering om adgangen til å benytte utenrettslige tvisteløsningsordninger, eventuelt om andre muligheter for å få prøvd saken utenfor domstolene.

Forsømmer forsikringsforetaket å gi slik beskjed, mister det retten til å påberope seg forholdet.

Foretaket skal gi sikrede skriftlig beskjed om sitt standpunkt "uten ugrunnet opphold" etter at det ble kjent med det forhold som medfører at regelen kan anvendes.

Sikrede meldte fra om skaden 19.4.23. Avslaget ble gitt 7.9.23, dvs. ca. fem måneder etter skademelding.

Ifølge Rt. 2013 s. 1235 begynner tidsfristen å løpe når foretaket har kvalifisert mistanke om forhold som medfører at regelen kan anvendes. Dette betyr at foretaket ikke må ha sikre holdepunkter for en fritaksgrunn før fristen utløses, men samtidig at en viss mistanke ikke er tilstrekkelig.

Foretaket mottok politirapport 10.5.23 og varslet sikrede 31.5.23 om mulig avkortning:

Politiet tok ikke avhør på stedet, men to vitner forklarte at du kjørte forbi dem i meget høy hastighet, og et av dem fortalte også at du kjørte slalåm.

I den forbindelse må vi informere deg om at vi vurderer delvis eller full avkortning (reduert erstatning) etter bestemmelsen om grov uaktsomhet i forsikringsavtaleloven § 4.9 annet ledd, samt regress for skaden på lastebilen etter tilsvarende bestemmelse i bilansvarsloven § 12.

Vi har bedt politiet om oppdatert rapport som også inneholder senere avhør med deg.

Det fremgår her at foretaket hadde mistanke om grov uaktsomhet. Det er mer uklart for nemnda om foretaket hadde kvalifisert mistanke i og med at hendelsesforløpet var så uklart at det etterlyste nye politidokumenter. Uansett medfører etterspørselen etter de nye dokumentene at foretaket oppfyller sin aktivitetsplikt ved å anmode om disse.

Foretaket purret på anmodningen 15.6.23 og mottok de nye dokumentene 19.6.23. Det følger av praksis at foretaket har anledning til å avvente politidokumentene. Foretaket har forklart at dokumentene var på 101 sider, herunder flere vitneforklaringer og et komplekst hendelsesforløp, og at foretaket diskuterte saken i juli og august, men ferieavviklingen tilsa at det tok noe lenger tid enn normalt og fordi det var nødvendig å ha dialog med panthaver av kjøretøyet. Foretaket ble først kjent med sakens faktiske forhold 19.6.23. De innledende politidokumenter ga kun en mistanke, som var foranledningen til at sikrede ble varslet.

Rt. 2013 s. 1235 sier ikke hvor lang saksbehandlingstid som kan aksepteres etter at det foreligger kvalifisert mistanke, men refererer i avsnitt 58 til Kenneth Viga, *Forsikringssekskapenes reklamasjonsplikt*, Norsk forsikringsjuridisk forening publikasjoner nr. 83, Norsk forsikringsjuridisk forening, 2006 s. 56 om at det i praksis "gjennomgående har vært akseptert 2 måneders saksbehandlingstid etter at politidokumentene foreligger". Nyere nemndspraksis opererer med en "normal" saksbehandlingstid på tre måneder, jf. FinKN-2020-142 og 2019-513, se Wilhelmsen, Karnov Lovkommentar note 4 til fal. § 4-13.

Dommen peker samtidig i avsnitt 56–57 på forhold som "kan gjøre det akseptabelt med en forlenget saksbehandlingstid", herunder normal ferieavvikling, se for eksempel FinKN-2020-85, 2018-893 og 2017-525, og politietterforskning i spørsmål som vedrører vedkommende forsikringstilfelle, se Wilhelmsen Karnov Lovkommentar note 4 til fal. § 4-13.

Høyesterett vurderte også om foretaket hadde anledning til å avvente rettskraftig dom før det ble reklamert. Høyesterett viste til LA-1999-392 hvor det ble uttalt at selskapet hadde god grunn til å avvente det rettslige utfallet av straffesaken før det ble tatt standpunkt til om forsikringstakeren skulle få utbetalt erstatning. Den aktuelle saken dreide seg om et større beløp, og også hensynet til forsikringstakeren tilsa at selskapet ikke burde ta standpunkt før det hadde skjedd en rettslig prøving. Dette ville gi en mer betryggende saksbehandling enn om selskapet skulle tatt stilling til saken på bakgrunn av politidokumentene. Høyesterett uttalte i avsnitt 60:

Jeg er generelt enig i en slik vurdering. Den som har en uavgjort straffesak hengende over seg, har ingen berettiget forventning om forsikringsutbetaling. Jeg kan derfor ikke se at hensynene bak reklamasjonsregelen – avklaring og bevissikring – kan begrunne at det i slike situasjoner må tas standpunkt på bakgrunn av etterforskningsdokumentene. Etter at en fellende dom er blitt rettskraftig må imidlertid selskapet treffe avgjørelse i forsikringsspørsmålet raskt om det samlet skal sies å være reklamert "uten ugrunnet opphold"

Nemnda forstår Høyesterett slik at hensynene bak varslingsregelen – avklaring og bevissikring – ikke gjelder på samme måte når saken er til behandling i rettsapparatet, som antas å gi et sikrere svar på omstridte spørsmål enn foretakets egen saksbehandling. I saken her bestred sikrede ansvar for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 og dom i tingretten ble først avsagt 5.2.24. Ut fra vurderingen i Høyesterett over måtte foretaket ved usikkerhet om faktum ha anledning til å avvende denne dommen. Det kan da vanskelig hevdes at det har oversittet reklamasjonsfristen i fal. § 4-14 ved å reagere før saken var endelig avklart i rettsapparatet.

Spørsmålet blir da om avkortningen er i samsvar med fal. § 4-9 annet ledd:

Har sikrede ved annen forsikring enn ansvarsforsikring grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, kan forsikringsforetakets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, og forholdene ellers

Begrepet "grovt uaktsomhet" er nærmere omtalt i Rt-1989-1318 (advokatansvar) på s. 1322:

For at en oppførsel skal kunne karakteriseres som grovt uaktsom, må den etter mitt syn representere et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte. Det må dreie seg om en opptreden som er sterkt klanderverdig, hvor vedkommende altså er vesentlig mer å klandre enn hvor det er tale om alminnelig uaktsomhet.

Risikoen for trafikkskader tilsier at man generelt legger til grunn en streng aktsomhetsnorm ved kjøring av bil. Ut fra bevisvurderingen i tingretten legger nemnda til grunn at sikrede "tok flere forbikjøringer i høyre felt i høy hastighet". Retten la avgjørende vekt på forklaringene fra vitnene som hver for seg observerte at tiltalte kom i svært høy hastighet og kjørte forbi bilene deres i høyre felt. Retten uttaler videre:

Vitnet A anslo at hun selv kjørte i 100 km/t, og mente at tiltalte kom i en "sinnsyk" fart forbi henne. Da hun kom litt lengre sørover på E6, så hun at den samme bilen stod parkert foran en trailer og hadde vært involvert i en kollisjon. Da ringte hun politiet og varslet. Vitnet K... forklarte at tiltalte kjørte "veldig fort" og at det var "villmannskjøring". Han beskrev også at bilen kjørte "slalåm", ved å legge seg inn og så ut igjen mellom filene. Han valgte også å ringe politiet etter at han så at den samme bilen hadde kollidert.

I LB-2018-127971 ble sikrede regnet som grovt uaktsom ved kjøring med hastighet 83 km/t i en 60-sone. Praksis fra Avkortningsnemnda viser at kjøring over 100 km/t med fartsgrense 80 km/t eller lavere normalt vil regnes som grovt uaktsomt, og at lavere hastighet også kan være det, jf. Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett, 2024 s. 379 note 1008 med referanser. Det er også lagt til grunn at forbikjøring uten tilstrekkelig oversikt er grovt uaktsomt, se RG-1994-1166 (Stavanger), FinKN-2019-951, 2017-699, 2016-403 og 2012-504, se Wilhelmsen i Karnov Lovkommentar note 5 til fal. § 4-9.

Nemnda mener kombinasjonen av høy hastighet og kjøringen slik den her er forklart med flere forbikjøringer i høyre felt og deretter feltskift uten tilstrekkelig oversikt skapte en markert risiko for skade. Risikoen kunne enkelt vært unngått med kjøring i samsvar med trafikkreglene. Nemnda mener dette må regnes som grovt uaktsomt.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, og forholdene ellers. Foretaket har avkortet med kr 106 000 fra en erstatning på kr 445 147. I LB-2018-127971 avkortet lagmannsretten med 35 % for en relativt beskjeden fartsoverskridelse. Avkortningen her er lavere til tross for at det dreier seg om en markert og helt unødvendig skaderisiko. Nemnda mener dette må aksepteres.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).